

צרותיו של מיר רוזנברג

היה לדעת מראש מה תהיינה התוצאות. כי משפט רוזנברג עלול היה לגרות את רקבוננו שג משטר אשר כל המפלגות שותפות בו. כי רוזנברג, כמו קסטנר, הנהו סמל, — סמל של תקופה מוכיערת בחיי העם.

מבוכה גדולה שררה השבוע בכנסת. האם היה כדאי לבטל את חסינותו של חברי-הכנסת ישראל שלמה רוזנברג, נציג המזרחי ותתי-הסער? היה מושך מאד להבאיש את ריחה של מפלגה יריבה. אולם איש לא יכול

מאת אורי אבנרי

מימנה המפלגה את תעמולת-הבחירות שלה בכסף מוברג. ולרוע מזלה, נדבק כל הענין לישראל שלמה רוזנברג.

רקבון כללי. על סמך הנחות אלה נדרשו חברי-הכנסת הנכבדים, נציגי כל המפלגות, לבטל את חסינותו של רוזנברג ולאפשר את העמדתו לדין פלילי.

לפי סעיף 1 של חוק-החסינות, אי-אפשר להעמיד לדין פלילי חבר-כנסת על מעשה שביצע בתוקף תפקידו כחבר-כנסת.

ומתעוררת השאלה: האם עסק חברי-הכנסת שלמה רוזנברג בהברחת כספי מפלגתו בתוקף תפקידו כחבר-הכנסת?

על כך אפשרית רק תשובה כנה אחת: כן.

במשטר הקיים בארץ, הברחת-כספים היא תפקיד מפלגתי מובהק, מכובד בהחלט. ומי שאין הדבר מוצא חן בעיניו, אל ינעץ את מבטו בח"כ רוזנברג דווקא. הוא יכול להסתכל בחברים הרבה יותר מפורסמים. הוא יכול להסתכל, קודם כל, במפלגתו שלו.

כי זו עובדת-היסוד: הברחת-כספים היא אבן-הפינה של המשטר המפלגתי הקיים בארץ. כל המפלגות שותפות בו — להוציא, אולי, את מק"י, שאין לה מה להברית.

כל המפלגות בישראל מקבלות כספים ניכרים כהקצבה רשמית מטעם המגבית היהודית המאוחדת — דמי "לא יחרץ" עבור נכונותן לא לפתוח במגבית פרטית. הן גובות גם כספים כתרומות מפלגתיות, או למימון מפעלים מפלגתיים או מפלגתיים-מוסחיים.

סכומים אלה הגיעו, מאז קום המדינה, לעשרות, ואולי למאות מליוני לירות. איך הם הועברו לארץ? ייאמר הדבר בגלוי ובפירוש: עלידי הברחה. הברחה כללית וגלויה וחסרת-בושה שכל אדם המצוי בעיניים ידע עליה היטב, שכל המפלגות עסקו בה (ושחקו אשה למעשי רעותה). זו הביאה מכונות למפעל מפלגתי. זו הביאה חומרי בנין. זו מימנה הוצאות מפלגתיות בחוץ-לארץ. זו הביאה נייר לעתונים מפלגתיים. כל אלה היו הברחות — הברחות אשר אזרח פשוט היה הולך עבורן לבית-הסוהר.

אידיטימום למופלגות. לכן, העמדתו לדין של חבר-הכנסת רוזנברג הוא ענין עדין. יתכן שקל להוכיח את מעשיו. אך מי יערוב לכך שחברי-הכנסת רוזנברג וחבריו לא יפתחו את פיהם בבית-המשפט ויגלו את מעשיהן של מפלגות אחרות?

אם האזרח הפשוט מעוניין, על כן, לדעת, לאן הלכו עשרות מליוני הלירות שנגנבו למעשה ממנו — כיצד הועברו לארץ, באיזה שער ובאיזה תנאים — יש לו רק ברירה אחת: להודיע מראש שלא יבחר בבחירות הבאות בעד שום מפלגה שלא תפרסם קבל עם ועולם רשימה מלאה של כל הכספים שקיבלה מחוץ-לארץ, ואת דרך העברתם לארץ. ועד אז — מה רוצים ממר רוזנברג האומלל?

העובדות היו די פשוטות. או כך, לפחות, טענו המקטרגים. הימים היו ימי-ערב-הצנע, ואחר-כך ימי-הצנע עצמם. בשוק השחור שילמו שתיים וחצי לירות בשביל הדולאר. ואילו ממשלת ישראל שילמה עבור אותו דולאר פחות מ-400 פרוטה.

בידי מפלגת המזרחי היו סכומים גדולים של מטבע זה. היא יכלה להעביר אותם לארץ בדרך החוקית. זה היה מעשה פטריוטי. זה היה מעשה יפה. א-ל-ם זה היה עולה לה בחמש שישיות מכל הסכומים.

מפלגת המזרחי לא היתה טפשה. היא קנתה 144 אלף ק"פ"ס אות בשר — מצרך שכל ישראלי היה מוכן לשלם עבורו או הון תועפות. הבשר נקנה באנגליה, בלירות אנגליות. הוא הובא לישראל. ממשלת ישראל נהנתה אף היא מן המעשה — היא גבתה את המכס. את המחיר הסופי שילם הצרכן — 1200 פרוטה לדברי רוזנברג, 1700 פרוטה לדברי אחרים.

לא כל הקופסאות נמכרו. אמר רוזנברג לחבר-מערכת העולם הזה (866) בגילוי-לב הראוי להערצה: "המשלוחים נמשכו שנתיים וחצי, ובינתיים נערכו פעמיים בחירות לכנסת. הרי אתה יודע כיצד משיגות המפלגות השונות את קולות הבוחרים..."

במלים אחרות: במקום להעביר את הדביזים לקופת הממ"שלה ולהסתפק בשער הרשמי, שחל על אזרחים פשוטים,

